

Achterhoek Raad

Raadsmemo “Stand van zaken Visie 2050 en doorontwikkeling governance”

Aan	: Achterhoek Raad
Van	: Achterhoek Board
Datum	: 15 december 2025
Agendapunt	: 6, bijlage 6.1

Aanleiding

In uw vergadering van 22 september jl. lag het memo ‘Inhoudelijke agenda en doorontwikkeling samenwerking n.a.v. de lichte evaluatie’ aan u voor. Daarin gaven we aan in de vergadering van 15 december de contouren van de visie 2050 met u te bespreken en, indien aan de orde, concrete voorstellen voor aanpassing van de samenwerking / governance aan u voor te leggen. Deze vergadering van de Achterhoek Raad komt te vroeg voor besluitvorming, maar we nemen u graag mee in de stappen die sinds september zijn gezet en het vervolg.

Visie 2050

In september lag het inhoudelijk perspectief als eerste aanzet richting de visie 2050 aan u voor. Uw Raad herkende de daarin geschetste inhoudelijke focus rond 2 pijlers die de brede welvaart in de regio versterken, te weten: Toekomstbestendige Economie en Leefbare Samenleving. Ook het ruimtelijk vraagstuk kreeg expliciet aandacht in het document, omdat keuzes ten aanzien van de fysieke ruimte, ook de haalbaarheid van de economische ambities en de leefbaarheid in onze dorpen en steden bepalen.

Verschillende fracties gaven aan in het stuk meer aandacht voor natuur, recreatie en toerisme te willen zien. Ook was de oproep om concreter te beschrijven welke stappen we moeten nemen als we die regio van wereldklasse willen zijn. Tot slot gaf een enkele fractie aan te kiezen voor meer focus en kostenefficiënt werken.

De komende maanden zullen worden gebruikt om een aantal strategische vragen binnen de pijlers verder uit te werken, zodat de visie concreter richting geeft, en financiële middelen doelgericht kunnen worden ingezet. We nemen daarin de opmerkingen van uw Raad en de inbreng van de Thematafels mee. We zorgen ervoor dat we de relatie met het Regioplan in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) en het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek (RPA) leggen. Ook de governance zal een plek vinden in de Visie 2050. Samen met het inhoudelijk perspectief hebben we in feite al veel belangrijke ingrediënten van de visie voorhanden.

Governance

De Board formuleerde in het memo van 22 september jl. een aantal vertrekpunten op het gebied van governance dat onze samenwerking moet versterken. Hieronder volgt de stand van zaken.

3-O samenwerking is leidend:

Het fundament blijft het coöperatieve denken en de kracht van de 3-O samenwerking (Overheid, Ondernemers, Organisaties). Deze succesvolle samenwerking willen we voortzetten en versterken door onderstaande ontwikkelingen.

Draagvlak en bereik vergroten:

1. *De instelling van een permanent Burgerberaad* voor de Achterhoek als eerste regio in Nederland: een aantal fracties zette kritische kanttekeningen bij dit instrument. Anderzijds is er enthousiasme bij de andere 2-O's in onze samenwerking voor verdere verkenning hiervan. Daarom zijn we voornemens in samenwerking met Bureau Burgerberaad eerst één (of meerdere) kennissessie(s) op maat in de regio te organiseren. Daar kan het gesprek worden gevoerd hoe we de dialoog tussen politiek en samenleving in de Achterhoek willen voeren en participatie van inwoners kunnen vergroten.

2. *Het uitbouwen van het huidige (sponsor)netwerk van deelnemende ondernemers aan Onverwachte Hoek naar een groter maatschappelijk businessnetwerk waarbij ontmoeting, samenwerking en maatschappelijke waarde centraal staan.* Inmiddels wordt in samenwerking met enkele partners van Onverwachte Hoek o.l.v. een projectleider vanuit 8RHK ambassadeurs een werkgroep met partners uit het sponsornetwerk gevormd die zich bezighoudt met de toekomst van dit netwerk. De uitkomsten worden in het voorjaar van 2026 verwacht. Ondertussen vinden de netwerkbijeenkomsten volop doorgang.

3. *We stellen een denktank in.* Op kleine schaal zetten we al incidentele denktanks in. Zo hebben we in de totstandkoming van het RPA een aantal jongeren actief betrokken, waarvan ook een vertegenwoordiger aanwezig was op 12 november jl. bij de presentatie aan de raadsleden in de Radstake. Daarnaast hebben we een denktank van ondernemers en vertegenwoordigers uit het onderwijs betrokken om input te geven voor het regioplan in het kader van het NPVR. Dit leverde verfrissende inzichten op die onze samenwerking verder kunnen versterken. Tot slot hebben we voor het samenstellen van de Achterhoek Monitor een externe stuurgroep/denktank ingericht. In het traject van de visie 2050 bekijken we hoe we denktanks structureler kunnen inzetten. Hierbij nemen we uw advies mee om vooral jongeren beter te betrekken.

Strategische versterking + flexibiliteit en integraal werken

De uitwerking van deze vertrekpunten is afhankelijk van de invulling van de visie en de geformuleerde integrale regionale opgaven. In de overlegstructuur moet een scherper onderscheid komen tussen strategisch sturende organen, thematische afstemming en programmatische uitvoering. Hoe dat precies vorm krijgt, wordt de komende maanden uitgewerkt. Wel zijn we op diverse plekken al gestart met een opgave gedreven, integrale werkwijze waar we van kunnen leren met het oog op het vervolgtraject van de inrichting van integrale tafels. Zo zijn we gestart met een programma data-gedreven werken en de uitvoering van het regioplan de Gezondste Regio. Beide reiken verder dan 1 thematafel.

Van start-up naar scale-up

Dit uitgangspunt ging over de rol van serieuze gesprekspartner die we als Achterhoeks samenwerkingsverband hebben opgebouwd richting het Rijk. Dat de Achterhoek als enige Gelderse regio onderdeel uitmaakt van het NPVR, biedt een nog betere uitgangspositie om onze ambities, uitdagingen en oplossingen te bespreken met diverse ministeries. Dit dwingt ons onze inhoudelijke prioriteiten en lobby-agenda aan te scherpen. Met het formuleren van de Visie en het Regioplan NPVR zijn we daar goed mee op weg. We zullen in dit proces ook bespreken of, en zo ja, wat er extra nodig is voor de organisatie 8RHK ambassadeurs om deze rol goed te kunnen vervullen.

Icoonproject

De inhoud hiervan zal volgen uit de visie en het Regioplan NPVR, en zal worden uitgewerkt.

Inrichting, rol en mandaat Achterhoek Raad

In het eerdergenoemde memo van 22 september stonden we stil bij een aantal punten voor de doorontwikkeling dat volgde op een informele bijeenkomst van de Achterhoek Raad op 23 juni jl. in Lichtenvoorde.

1. De omvang en inrichting van de Achterhoek Raad blijft hetzelfde, waarbij 3 bijeenkomsten als voldoende werden ervaren. We houden hier met de organisatie en in de agenda's van 2026 al rekening mee.
2. Uw wens om meer verbinding met de thematafels en andere 2 O's te leggen, zonder dat deze deel uit gaan maken van de Achterhoek Raad. We zullen in de doorontwikkeling bekijken, samen met uw Agendacommissie/Werkgroep Werkwijze, hoe we dit beter kunnen vormgeven, naast de bestaande nieuwsbrieven.
3. Uw wens om meer bij de inhoud te worden betrokken, gekoppeld aan de inhoudelijke pijlers of door samen 'de boer op' te gaan. Dit punt hangt nauw samen met het vorige en daar gaan we mee aan de slag. Ook gaan we in 2026 met de nieuwe Achterhoek Raad op pad om een beter beeld te krijgen welke projecten in de regio in uitvoering zijn.
4. Jongeren beter betrekken. Dit geluid wordt breed gedeeld in de regionale samenwerking. We nemen dit punt dan ook mee in de ontwikkeling van de visie en in de doorontwikkeling van de governance.

Vervolg

De komende maanden gebruikt de Board om de Visie 2050 inclusief de governance verder uit te werken. Ook geven we opvolging aan de bovengenoemde punten ten aanzien van de Achterhoek Raad samen met de Agendacommissie/Werkgroep Werkwijze. In de eerste vergadering van de nieuwe Achterhoek Raad in 2026 willen we een concept-versie van de Visie 2050 bespreken, met als doel deze door de Achterhoek Raad in het najaar van 2026 te laten vaststellen.